

Meldpunt Kinderporno op Internet

**Verslag conferentie grooming
22 mei 2008, De Burght in Amsterdam**

Op 22 mei 2008 organiseerde het Meldpunt Kinderporno een conferentie over online grooming. Het Meldpunt greep deze gelegenheid aan om met diverse partijen, zoals politie, kinderrechtenorganisaties, Internet Service Providers, overheid, politieke partijen en wetenschappers, gezamenlijk te bespreken hoe online grooming beter kan worden bestreden.

Presentaties

Liesbeth Groeneveld, coördinator Meldpunt Kinderporno op Internet (Meldpunt)

De coördinator van het Meldpunt heet alle gasten welkom en richt een speciaal dankwoord tot de sponsors van de conferentie: SIDN, Ilse Media en Microsoft. Zij beschrijft de werkzaamheden van het Meldpunt en geeft uitleg over grooming. Het Meldpunt krijgt steeds meer meldingen over chat, webcam misbruik en zaken die duiden op grooming. Daarom voert het Meldpunt campagne tegen grooming en heeft zij deze conferentie georganiseerd.

Van online grooming is sprake als een (jong) volwassene op internet een minderjarige benadert en zo manipuleert dat de misbruiker totale controle heeft over zijn potentiële slachtoffer om hem/haar uiteindelijk seksueel te kunnen misbruiken. Dit vindt met name plaats in chatrooms. Online grooming is eigenlijk een nieuw gezicht van een oud probleem. En een ernstig probleem, want het kan nare en gevaarlijke situaties opleveren. Voorlichting is hierbij een preventief middel. Daartoe lanceerde het Meldpunt de website www.helpwanted.nl en een campagnefilm. Niet alleen het Meldpunt vindt het van belang dat er iets tegen grooming wordt gedaan; ook de EU geeft de aanpak van grooming hoge prioriteit. Het Meldpunt is verheugd dat Minister Hirsch-Ballin in oktober 2007 het Verdrag ter bescherming van kinderen tegen seksuele exploitatie en seksueel misbruik ondertekende. Dit is een instrument tegen seksueel misbruik en exploitatie en voorziet in de toekomstige strafbaarstelling van grooming. Ook zal het kijken naar kinderporno strafbaar worden. Mevr. Groeneveld geeft een aantal aanbevelingen die kunnen bijdragen aan de bescherming van het kind. Tevens pleit zij voor oprichting van een coalitie 'Veilig internet voor kinderen' waarin overheid, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties samenwerken. Zij sluit haar presentatie af met de lancering van de voorlichtingsfilm over online grooming en bedankt reclamebureau OER.

Minister van Justitie, dr. E.M.H. Hirsch-Ballin MPA

De Minister van Justitie pleit voor actie om seksueel kindermisbruik tegen te gaan. De overheid neemt daarbij het voortouw. Zonder hulp vanuit de samenleving kan de overheid dit echter niet. De Minister bedankt het Meldpunt voor haar werk. Online grooming moeten we met alle mogelijke middelen bestrijden, zowel via preventie als via een effectieve strafrechtelijke aanpak. Dit laatste dient ook internationaal te gebeuren. Eind vorig jaar ondertekende de Minister het Verdrag van de Raad van Europa ter bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik. In het Verdrag is ook een strafbepaling opgenomen over grooming. De Nederlandse wet zal hierop worden aangepast. In de toekomst hoeft er geen daadwerkelijk fysiek contact tussen kind en

'groomer' of een seksuele handeling zoals voor een webcam plaats te vinden. Een voorstel voor een ontmoeting gevolgd door een handeling gericht op het realiseren van die ontmoeting, wordt strafbaar. Er is dus meer nodig dan bijv. uitsluitend chatten of e-mailen met een kind en seksuele toespelingen maken. De komende periode wordt een aantal acties uitgevoerd. De Minister zal de samenwerking tussen Justitie en Internet Service Providers om kinderporno te filteren, verder stimuleren. Ook zullen creditcards worden geblokkeerd wanneer daarmee toegang tot kinderporno is verkregen. De politie krijgt een Boven Regionaal Recherche team, specifiek gericht op opsporing van kinderporno. Daarnaast start een breed landelijk verbetertraject voor opsporing. Het Openbaar Ministerie zal een officier aannemen die de aanpak van kinderporno landelijk coördineert. Overheid en samenleving zullen zich gezamenlijk moeten inspannen om grooming effectief tegen te gaan. De Minister wenst de aanwezigen een boeiende, vruchtbare discussiemiddag toe.

Will Gardner, Deputy CEO Childnet International

Dhr. Gardner beschrijft aan de hand van een aantal getuigenissen van slachtoffers en ouders de situatie in Engeland. Childnet ontwikkelde voorlichtingsmateriaal over grooming. Onderdeel daarvan is een film waarin een slachtoffer haar verhaal doet. Speciaal voor Social Networking Sites ontwikkelde Childnet voorlichtingsmateriaal met tips wat te doen om online seksueel misbruik te voorkomen en tegen te gaan. Ook richt Childnet zich op ouders, onderwijzers, kinderen en jongeren om bewustzijn te creëren over veilig internetgebruik. Engeland heeft reeds een bepaling in de wet om grooming tegen te gaan. Het doel daarvan is om kinderen te kunnen beschermen voordat zij slachtoffer worden. Sinds de invoering van deze wetsbepaling is het aantal groomingzaken en het aantal veroordeelde daders toegenomen.

Michael Reijnders, zedenrechercheur Regiopolitie Amsterdam-Amstelland

Dhr. Reijnders spreekt over het bureau zedenpolitie in Amsterdam. En hoe collega's met de woorden "Michael, vriend" naar hem toe komen lopen als men wat gedaan wil hebben. Zo groomen we wat af in het leven. Groomen houdt je huwelijk gezond: als je iets verkeerd tegen je lief hebt gezegd, doet een bloemetje wonderen. Als je het echt bont hebt gemaakt, groom je er een reisje Parijs tegenaan. Heel anders wordt het als een volwassen man een minderjarige probeert over te halen om seks met hem te hebben. De heer Reijnders vertelt over zaken waarbij volwassen mannen door chantage of overreding proberen om kinderen over hun grenzen te laten gaan. Soms met succes, soms ook niet, omdat kinderen hun ouders informeren over die "vieze vent" die allerlei rare dingen vraagt.

Het is belangrijk dat ouders goed geïnformeerd zijn over de voordelen en de gevaren van het internet. Als een ouder de computer achter slot en grendel zet, dan zal het kind buiten het zicht van de ouder contact zoeken met die wonderlijke wereld van MSN, bijv. in een internetcafé. Op het internet leer je vrienden kennen. Op het internet doe je spelletjes, ontmoet je mensen, flirt je, krijg je verkering, maak je ruzie en maak je het uit. Het internet is niet meer weg te denken uit het dagelijkse leven, zeker niet uit dat van onze kinderen. Alleen als ouders duidelijke afspraken maken over wat kinderen wel en niet moeten doen op het internet en kinderen het gevoel hebben dat ze ook met 'nare ervaringen' bij hun ouders terecht kunnen zonder daar (alleen maar) voor gestraft te worden, dan kunnen we kinderen goed opvoeden. En dit in een wereld die heel anders is dan de briefjes die we vroeger door de klas stuurden: "hi, ik ben op jou, ben jij ook op mij?"

Jules Mulder, Directeur De Waag, centrum voor ambulante forensische psychiatrie

Dhr. Mulder gaat in op de dader, de groomer. Het groomingproces verloopt in fases waarbij dader en slachtoffer steeds meer naar elkaar toe groeien, als in een trechter. Dader en slachtoffer raken in dit proces steeds meer met elkaar verbonden, zijn steeds 'exclusiever' voor elkaar, ervaren meer intimiteit en dragen steeds meer 'beider' verantwoordelijkheid. Via internet kan de groomer snel en intensief contact opbouwen. Door de privé-interactie wordt het contact al gauw intiem en gaat het snel te ver. Dhr. Mulder geeft een overzicht welke jongeren voornamelijk risico lopen slachtoffer te worden. Hij besluit met de conclusies: Grooming kunnen we niet uitroeien; Waarschuwen helpt soms; Zorg voor open contact met ouders en leeftijdgenoten.

Martine Delfos, Biopsycholoog Picowo, lector Virtuele Ontwikkeling Jeugd

Mevr. Delfos beschrijft het proces waarin jongeren slachtoffer van grooming worden. In het begin vinden ze het leuk, daarop volgt verbazing bijv. dat zo'n leuke jongen iets met je wil. Dan daagt het besef dat er iets niet klopt. Als de jongere geen verzet pleegt, voelt hij of zij zelfkritiek en durft later niet meer zo goed in verzet te komen. Dat voelt als een innerlijke dreiging. Grooming kan ook worden vervolgd na afhankelijkheid met uiterlijke dreiging, d.w.z. dreiging van de groomer. Waarna uiteindelijk misbruik plaatsvindt. Het moment dat het meisje of de jongen nog sterk genoeg is om verzet te plegen, ligt tussen het moment van verbazing en het besef dat er iets niet klopt. Bij dat laatste is het al lastig in te grijpen, omdat het kan voelen als 'door de mand vallen'. De teleurstelling en afgang maken dat de jongere zich eerder schaamt en verbergt, dan verzet. Slachtoffers zijn tussen de 11 en 17 jaar en meestal tussen de 14 en 16 jaar oud. Meer meisjes dan jongens en de jongens zijn vaak homoseksueel. De meisjes willen graag lief worden gevonden en vallen zo makkelijk in de valkuil. De groomer vleit en manipuleert om verzet te voorkomen, wat niet zo moeilijk is als het meisje lief gevonden wil worden. De homoseksuele jongen wordt overspoeld met hormonen en valt in de valkuil van verliefdheid en kan zich zo moeilijk losmaken. Veel slachtoffers hebben gescheiden ouders of worden geconfronteerd met misbruik binnenshuis.

Mevr. Delfos legt uit dat het niet gemakkelijk is om over dit onderwerp te praten, omdat het over seks gaat en dat vinden de meeste mensen lastig. Jongeren voelen hoe lastig hun ouders dat vinden en kunnen dan nog moeilijker met hun seksueel probleem aankomen. Zeker als ze zich zo 'dom' voelen dat ze erin zijn getuind.

Afsluitend vindt een discussie plaats.